

Förbundet för Ekoparken

Samverkande organisationer i Stor-Stockholm

Verksamhetsberättelse 2009

Översikt

Viktigaste händelserna under året:

- Tillägg till lagen om nationalstadsparken, ger tillåtelse för tillfälliga intrång och skador
- 100 miljoner kronor avsätts för vård och utveckling av parken
- Plan för restaurering av Bellevueparken i Pipers anda
- Nytt namn på parken: Kungliga nationalstadsparken
- Start för Nationalstadsparksrådet och länsstyrelsens uppsyn
- Miljöorganisationers rätt att överklaga fastslaget av EG-domstolen

Styrelse, revisorer, valberedning

Styrelsen har bestått av tio ordinarie ledamöter och tre suppleanter.

Richard Murray, enskild medlem, ordf.

Bengt Rundquist, Friluftsförbundet distriktsförbund i Stockholm, v. ordf.

Gunilla Sterner Kumm, Bergshamra för alla, sekreterare

Anne Murray, Föreningen Östermalm, kassör

Märtha Angert Lilliestråle, Haga-Brunnsvikens vänner, ledamot

Elisabeth Hedin, enskild medlem, ledamot

Bitte Liberg, Södermalmsparkernas vänner, ledamot

Lennart Tonell, enskild medlem, ledamot

Henrik Waldenström, Stockholms ornitologiska förening, ledamot

Anders Widell, Friluftsförbundet distriktsförbund i Stockholm, ledamot

Lars-Gunnar Bråvander, enskild medlem, suppleant

Joanna Cornelius, enskild medlem, suppleant

Johan von Garrelts, Haga-Brunnsvikens Vänner, suppleant

Styrelsen har haft 9 protokollsförda sammanträden.

Revisorer

Hans Hägg, Stockholms vandrarförening

Hans Wiklund, Svenska Turistföreningen, Stockholmskretsen

Per Björkman, Samfundet S:t Erik, revisorssuppleant

Valberedning

Inga Ovanmo Skoog, Friluftsförbundet distriktsförbund i Stockholm

Mats Gullberg, Svenska Turistföreningen, Stockholmskretsen

Ella Öström, Haga-Brunnsvikens Vänner

Ekonomi

Ekonomi har skötts av Anne Murray, som är Förbundets kassör. Antalet medlemsorganisationer är 49 stycken. Intäkterna var under 2009 53.216 kr (2008 34.665 kr), varav medlemsavgifter från föreningar 28.500 kr (12.300 kr). Inbetalningen av medlemsavgifter går nu normalt igen. Föreningar med svag ekonomi medges nedsättning av avgiften med hälften. Ett mindre antal enskilda medlemmar är anslutna. Medlemsavgifterna från dessa var 1.100 kr (2.000 kr). Intäkten av försäljning av böcker och kartor och annonser på hemsidan var 3.420 kr (445 kr). Nettokostnaden för årsmöten och konferenser var detta år 11.647 (2.723 kr). Föredragshållare vid föreningskonferensen i april samt musikunderhållning vid årsmötet är stora poster. Båtturen gav en nettokostnad på 1.580 kr (2008 nettointäkt 1.550 kr) pga. lägre anslutning. Förbundet har erhållit gåvor om 8.120 kr (2.400 kr), varav från Stockholm Marathon 7.400 kr, vilket var ett bidrag om 10 kr per deltagare i ett lopp som gick i Hagaparken.

Kostnaderna har belöpt sig till 34.173 kr (70.417 kr). Av kostnaderna svarar administration för 1.760 kr (1.750 kr). Det är kostnader för telefon, kopiering, porto, tryck, papper, kuvert, transporter m.m. Dessa kostnader har kunnat minskas avsevärt genom utnyttjande av e-mail och Internet. Hemsidan har i drift kostat 3.483 kr (2.596 kr). Förbundet har deltagit i aktiviteter som Igelbäckens dag och Skeppsholmens dag. Den väsentliga kostnaden i samband med dessa aktiviteter är trycksaker, men detta år behövde någon nytryckning inte ske. Förbundet har alltså inte haft några kostnader för detta år 2009. (Förra året däremot gjordes två upptäckningar av den nya broschyren till en sammanlagd kostnad av 42.781 kr.) Tillgången på broschyrer är nu god och bör kunna användas ett par år framåt. Broschyerna används nu flitigt för att informera om parken. Förbundet stödde ljusfesten kring Brunnsviken med 3.503 kr (6.102 kr).

Året resulterar i ett överskott på 19.042 kr (2008 ett underskott på 35.752 kr). Förbundets tillgångar, bank, plusgiro m.m., uppgick vid årsskiftet till 66.333 (56.895 kr).

Administration

Kansliet har skötts av Birgitta Bergquist, som, utan att vara ledamot av styrelsen, hämtat post och avlyssnat telefonsvarare. I stor utsträckning kan administrationen nu skötas på elektronisk väg och på distans. Kallelser, handlingar och annan information skickas ut elektroniskt till alla föreningar med något undantag, samtidigt som de läggs ut på Förbundets hemsida. Till de föreningar som inte har e-post skickas handlingarna per post. Förbundet delar lokal med Föreningen Stora Skuggan. Telefonen är borttagen men abonnemanget har behållits för att kunna ta emot meddelanden på telefonsvarare. Telefonsvararen avlyssnas på distans. Förbundet har tömt lokalen på allt utom arkivmaterial. Kungl. Djurgårdens förvaltning upplåter lokalen utan ersättning.

Hemsida

Förbundet verkar för att uppmärksamma parken och sprida information om den och verksamheter i parken. Gentemot allmänheten sker detta främst genom hemsidan - www.ekoparken.org - och broschyrer.

Hemsidan har skötts av Bengt Rundquist, som är Förbundets webbmaster. Styrelsens medlemmar ansvarar för olika sidor. Medlemsföreningar som inte har egna hemsidor kan

ha en hemsida under Förbundets hemsida. En förening utnyttjar detta f.n.

Antalet besök kan numera jämföras med antalet på stora, rikstäckande förenings hemsidor. Under 2009 har totalt 56.604 (förra året 75.459) besök gjorts på hemsidan eller någon/några av dess undersidor. Med besök menas någon som från startsidan klickar sig vidare till hemsidans undersidor. På listan över de mest besökta undersidorna ligger Aktivitetsguiden 1:a, Om Ekoparken 2:a, Om förbundet 3:a och Medlemssidorna 4:a.

Aktivitetsguiden är en av de viktigaste delarna av hemsidan. Där kan alla medlemsföreningar annonsera möten, föredrag, vandringar, visningar etc. Sammanlagt har antalet registrerade aktiviteter under året på föreningarnas Aktivitetsguide uppgått till 94 (81) stycken. Detta är ett bra sätt för medlemsorganisationerna att annonsera och samtidigt ett mycket effektivt sätt att demonstrera parkens värden och det stora intresse som omfattar den. Numera får medlemmarna själva anmäla aktiviteter, webmastern söker inte efter aktiviteter hos föreningarna.

Hemsidan har för att kunna hållas aktuell uppdaterats 54 (44) gånger under år 2009. Hemsidan är nu (2010-01-21) uppe i sin 594:e utgåva.

Hemsidan kan numera också nås via adressen www.nationalstadspark.org.

Årsmöte, föreningskonferenser och andra medlemsaktiviteter

Den 2 april hölls en föreningskonferens om tillämpning av lagen om nationalstadsparken. Mikael Glemdal, som skrivit doktorsavhandlingen ”Gubben på kullen”, och Sara Borgström, från Stockholm Resilience Center föreläste. Ytterligare en föreningskonferens ägde rum den 9 december. Ämnet var då miljöorganisationers talerätt, med anledning av EG-domstolens avgörande, och kommande förändringar i plan- och bygglag samt processordningen för miljömål. Båda sammankomsterna ägde rum i lokaler på Stockholms universitet, Geohuset.

Årsmötet hölls den 14 feb 2008 i Folkkulturcentrums lokaler i Hjorthagen. Gunnar Haeger, Kungliga Djurgårdsförvaltningen berättade om förvaltningens arbete i parken. Efter årsmötet deltog ca. 40 personer i en buffémiddag. För underhålningen stod Hans Edler, som spelade och sjöng ”gamla godingar”.

Årets guidade båttur gick av stapeln den 20 april med ca. 70 deltagare.

Diverse utåtriktade verksamheter

IALE – International Association for Landscape Ecology ordnade en tvådagarskonferens med temat urbana landskap. Konferensprogrammet omfattade en guidad tur i parken som Lars-Gunnar Bråvander och Christian Laine. Lars-Gunnar Bråvander och Lennart Tonell höll föredrag om översiktlig planering och naturhänsyn. Mycket kom att handla om nationalstadsparken. Flera ur styrelsen deltog i konferensen, som ägde rum på Kungliga Vetenskapsakademien.

Förbundet deltog med en programpunkt i den av Haga-Brunnsvikens Vänner anordnade Hagadagen den 31 maj. Richard Murray höll ett föredrag om parkens tillkomst och lagstiftningen.

Även på Igelbäckens dag 31 augusti och på Skeppsholmsdagen den 12 september deltog Förbundet med bokbord och banderoll. Skeppsholmsdagen samlade ca 17.000 besökare. På förbundets årsmöte väcktes ett förslag att se till att alla EU-delegater som skulle komma till Stockholm under Sveriges ordförandeskap skulle beredas möjlighet att få en miniguide av Ekoparken. Styrelsen behandlade förslaget men det visade sig svårt att genomföra.

Internationell konferens

Planeringen för en internationell konferens på temat *Stad och natur i balans* har fortsatt tillsammans med Stockholms läns hembygdsförbund, Samfundet S:t Erik och Stads- och kommunhistoriska institutet vid Stockholms universitet. Ett konkret program finns nu för att basera bidragsansökningar på.

Uppvaktningar

Henrik Waldenström och Richard Murray uppvaktade stadsbyggnadsborgarrådet Kristina Alvendal våren 2008 rörande då aktuella projekt i och i anslutning till parken, bl.a. förslagen att riva Lindgården och kapellet vid Roslagstulls sjukhus.

Richard Murray uppvaktade tillsammans med Greger Carpelan stadsbyggnadsborgarrådet i september 2009 i syfte att diskutera och få gehör för att reducera skador av Norra Länken, i första hand delen genom Bellevue. Förbundet framförde en stark vädjan att i projektet avstå från tunnelmynningarna vid Roslagstull.

Henrik Waldenström deltog i Kungens råd den 20 november och presenterade där Förbundets kritiska synpunkter på Djurgårdens IF:s förslag att bygga en stor fotbollsarena på Östermalms IP.

Lagskydd och översiktsplaner

Ett tillägg till lagen om nationalstadsparken antogs av riksdagen under våren. I tillägget anges att tillfälliga intrång i och skador på parken får göras förutsatt att det sker för att angeläget allmänt ändamål och att endast en obetydlig skada återstår efter återställande.

Senare beslutade regeringen också om en förordning för nationalstadsparker (SFS 2009:55). Där stadgas att länsstyrelsen ska besluta om en vård- och utvecklingsplan och ha uppsikt över utvecklingen av parkens värden. Där anges också att namnet på parken ska vara Kungliga nationalstadsparken och att ett nationalstadsparksråd ska finnas som ska samordna frågor som rör utvecklingen av parken. I rådet ska bl.a. organisationer ingå. Länsstyrelsen utser ledamöter i rådet. Rådet är enbart rådgivande till länsstyrelsen.

Förbundet godtog i princip både ändringen och förordningen, även om förbundet hade önskat vissa förändringar i formuleringarna. Miljöpartiet motionerade i ärendet i riksdagen med begäran om de förändringar som förbundet önskade.

Under hösten har Förbundet yttrat sig över Regional utvecklingsplan för Stockholm (RUF). Förbundet underströk RUF framhållande av de gröna kilarnas betydelse, men poängterade att planeringen måste göras mer detaljerad för att kommunerna i sin planering

också ska följa dessa intentioner. Förbundet yttrade sig också över den nya Stockholms översiktsplan – ÖP2009. Kritik riktas främst mot att planeringen tar sin utgångspunkt i ett dokument – Vision 2030 – som inte remissbehandlats tidigare och som följaktligen saknar all folklig förankring. I detta dokument fastslås som en utgångspunkt en tämligen ohämmad tillväxt av Stockholm. Natur, parker och kulturhistorisk bebyggelse underordnas helt tillväxten. Stockholms stads byggnadsordning, som utgjort en riktninggivare när det gäller de bebyggelsehistoriska hänsyn som ska präglade nybyggnationer, har utmönstrats som del i översiktsplanen. Båda planerna innehåller reservat för Österleden över – eller under – Södra Djurgården trots att de nyligen avslutade stockholmsförhandlingarna inte innehåller någon sådan led.

Nationalstadsparkrådet

Genom regeringens förordning (SFS 2009:55) om nationalstadsparker har nationalstadsparkrådet fått en fast form. Rådet har därefter bara sammanträtt en gång. Förbundets representant är Richard Murray och ersättare är Märta Angert-Lilliestråle. Arbetet bedrivs vidare i enlighet med det handlingsprogram som länsstyrelsen tidigare arbetat fram, i samråd med den tidigare s.k. Samverkansgruppen. Efter en paus har arbetet åter tagit fart hösten 2009. Ett program för användningen av de 100 miljoner kronor som ställts till länsstyrelsens förfogande under en femårsperiod håller på att tas fram. Förbundet har prioriterat två områden: 1) åtgärder för att minska trafikbullerstörningarna i parken och 2) åtgärder för att stärka den biologiska mångfalden i parken.

Namnfrågan

Regeringen beslutade under hösten 2009 att parkens namn ska vara Kungliga nationalstadsparken. Förbundet har tyckt att detta är ett lämpligt namn, med tanke på att det kungliga arvet inom parken – tre kungliga slott, kunglig jaktpark, Karl XI:s fiskarstuga m.m. – är mycket omfattande. Förbundet avser dock inte att byta namn. I folkmun är ”Ekoparken” känt.

Barriäreffekter - Järvakilen

Silverdal utvidgas

Sollentuna kommun går vidare med utbyggnaden av Silverdal genom exploatering i Nationalstadsparkens buffertzona, denna gång i det biologiska kärnområdet som utgörs av gammal tallskog. Ett par kvarter vid Rådan, nära Edsviken föreslås bli exploaterade. Förbundet har starkt invänt mot detta. Väsentligen samma synpunkter framfördes i remissvar på Översiktsplan för Sollentuna.

Järvastråket

En vandringsled kallad Järva kilstråk är nu under utbyggnad från Stallmästargården till Sigtuna. Bengt Rundquist och Henrik Waldenström har deltagit i planeringen.

Trädfällning på privat mark

Under hösten har förbundet uppmärksammat på att träd, även stora ekar, tas ned av privata fastighetsägare i Ekhagen. Detta har tidigare skett i den viktiga och sköra spridningsvägen över Gärdet. Bitte Liberg har genom brev och telefonsamtal uppmärksammat Stockholms stad och Länsstyrelsen på detta i syfte att få kommunerna att anta områdesbestämmelser eller bestämmelser om marklov för att ta ned träd.

Plan- och byggärenden

Norra Länken genom Bellevue

På grundval av tillägget till lagen om nationalstadsparken utarbetade Stockholms stad en ny detaljplan för Norra Länken genom Bellevue. Planen bygger på att man bygger vägen genom att gräva upp ett 155 m långt schakt i parken och fäller ett antal träd. Huruvida detta är att betrakta som ett ingrepp som efter återställande kvarlämnar endast en obetydlig skada kan ifrågasättas. Förbundet valde att inte överklaga detaljplanen i enlighet med sitt tidigare ställningstagande att tillåta byggandet av tunneln genom schaktning uppifrån. Genom att tunneln byggs ovanifrån sparas 0,8-1,2 miljarder kronor. En kort sträcka kommer ändå att byggas med jordtunnelteknik. Det gäller ca. 30 meter närmast de tre 1700-talslindarna på krönet av pelousen. 100 miljoner kronor av besparingen har avsatts till vård- och utveckling av hela nationalstadsparken. Förbundet tog sitt beslut när man byggt sig fast från båda håll. Detaljplanen överklagades däremot av Greger Carpelan, men överklagandet avvisades av länsstyrelse och regering. Efter att regeringen fastställt detaljplanen har träden fällts.

Förbundet representeras i en referensgrupp för byggandet av Norra Länken av Richard Murray. Referensgruppen har träffats fyra gånger och därvid diskuterat de ingrepp i parken som aktualiseras av att bygga tunneln genom Bellevueparken ovanifrån, skyddsåtgärder för träd byggnadstekniskt och med föreskrifter och viten, tillgängligheten för allmänheten under byggtiden, restaureringsåtgärder i parken, dessutom åtgärder för att undvika skador på träd söder om Lidingövägen, utformningen av Laduviksstråket från trafikplats Frescati, kontrollprogram för miljö och arbetsmiljö, utformningen av tunnelmynningar, gång- och cykelvägar vid Roslagstull m.m.

Restaurering av Bellevueparken

Sedan tidigare finns anslaget 10 mkr inom Norra Länken-projektet för restaurering av Bellevueparken. Ett program har utarbetats av Stockholms stad. I arbetsgruppen har en representant för Kommittén för Gustavianska Parken ingått liksom en representant för förbundet, Richard Murray. Visst arbete med slyröjning, gallring och skapande av siktlinjer har redan påbörjats. Förbundet är i huvudsak nöjt med programmet, men har haft två invändningar: 1) det är fel att flytta fotbollsplanen till gräsmattan framför Sveaplans gymnasium, den bör lokaliseras till f.d. bensinstationstomten och 2) inramningen av Wenner-Gren Center bör inte vara klippta häckar utan ett buskbryn med inslag av större träd.

Ska parken restaureras på riktigt måste Värtabanan tas bort. Idag används banan mycket litet och i framtiden kommer utnyttjandet av Värtabanan bana att bli ännu mindre.

Kommittén Gustavianska Parken höll en hearing rörande Värtabanan på Vitterhetsakademin hösten 2009. Hearingen bestyrkte denna bild. Vid hearingen deltog Richard Murray.

Norra station

Förbundet har svarat på planförslag för hela Norra Stations-området. Den främsta synpunkten är att Stockholms och Solnas bebyggelse bör åtskiljas tydligt med ett grönt stråk. Detta stråk skulle också sammanbinda Haga-Brunnsviken med Karlberg. Om det stråket skulle läggas över Norra Länken skulle det vara möjligt att låta farligt gods klass A

transporteras direkt från Värtan till europavägnätet. Eftersom man nu vill lägga bostäder ovanpå Norra Länken genom Norra station anses det bli för dyrt att bygga så att detta är möjligt. Det farliga godset måste istället ta vägen via Kymplingelänken. Hela Norra Stations-området skulle förbilligas avsevärt om Värtabanan lades ned.

Planerna för Norra Station inbegriper inte men illustrerar också området runt Norrtull och därmed också den f.d. bensinstationstomten. Förbundet motsätter sig starkt att bebygga den. Den är en del av parken, också i den nyligen antagna översiktsplanen för nationalstadsparken.

Haga slott

Avspärningen runt Haga slott till följd av att kronprinsessparet ska bo där blir omfattande. En ny gångväg runt udden tillkommer. Förbundet har i samtal med hovet förmedlat några negativa reaktioner från allmänheten på omfattningen av avspärningen.

Norra Djurgården

Roslagsbanan

En ny station är anlagd i höjd med universitetets tunnelbanestation och gör ett betydande intrång i Lilla Frescati koloniområde. En ny gångväg är dragen längs Roslagsbanan till Bergianska trädgården. Samtidigt har stationen Frescati lagts ned. Tanken var att järnvägsövergången vid Frescati/Bergianska trädgården skulle ersättas med en planskild korsning. De alternativ som undersökts har gjort stora intrång i parken och därför avvisats av Förbundet och många andra. Plankorsningen blir kvar, men säkerheten ska förbättras. Lars-Gunnar Bråvander har deltagit i samrådsmöten kring detta projekt.

Bergshamra centrum

Solna kommun har lagt fram detaljplaneföreslag för förtätning av Bergshamra centrum. Förbundet för Ekoparken har till Solna Kommun lämnat in ett yttrande, i vilket bland annat påpekas att planen inte tar hänsyn till de intentioner som finns i lagstiftningen om Nationalstadsparken. I yttrandet understryker FFE att förtätningen av området icke bör innebära att ytterligare park- och naturmark bebyggs. FFE betonar även vikten av att de hus som kan komma till i centrumområdet inte bildar nya oönskade landmärken, vida synliga inom hela Nationalstadsparken. FFE delar de närliggande bostadsrättsföreningarnas syn på önskvärd kompletteringsbebyggelse så som det kommer till uttryck i deras remissvar rörande den nya utformningen av Bergshamra centrum.

Fotbollsplaner på Ladugårdsgärde

De fotbollsplaner som förbundet ansåg lagstridigt anlagda på Ladugårdsgärde är nu borttagna. Den hårdgjorda ytan nedför Borgen kommer dock att bli kvar för att kunna användas som spelplats för cirkus m.m. En dialog har inletts med Kungliga Djurgårdens förvaltning om att nu lägga igen Greve von Essens väg för biltrafik, att ta bort p-platserna i allén nedanför Borgen och att anlägga en körväg upp från Lindarängsvägen bakom Borgen.

Östermalms idrottsplats

Djurgårdens idrottsförening (DIF) har lagt fram förslag om att bygga en fotbollsarena på Östermalms idrottsplats. Arenan avses vara i ett mindre format – ca. 20.000 platser – och inte bli högre än kringliggande bebyggelse. Förbundet har inbjudits att delta i utformningen för att säkerställa natur- och kulturmiljö. Förbundet redovisade i Kungens

råd genom Henrik Waldenström stor tveksamhet till projektet, bl.a. risk för intrång i parklandskapet, risk för att projektet växer, parkeringsplatser som breder ut sig, långa gångavstånd till offentliga kommunikationer. Även om projektet skulle frigöra Stadion för allmänhetens friidrottande och skridskoåkning är Östermalms IP idag en väl fungerande och väl inarbetad anläggning för allmänheten. Östermalms IP har också ett betydande kulturhistoriskt värde som institution, trots att läktare och omklädningsrum är nybyggda efter en brand.

I ekdungen öster om idrottsplatsen har en paviljong från OS 1912 i Stockholm placerats. Den stod tidigare i Vasaparken. Den rustas nu upp. Förbundet har inte motsatt sig flyttningen och placeringen.

Kraftledning

Kraftledningstunneln under Husarviken är överklagad av Djurgården Lilla Värtans miljöskyddsförening. En stor del av tunneln är redan byggd.

Albano

Akademiska hus gör en omstart beträffande planeringen av Albano-området för universitetets behov. Ett alternativt förslag har lagts fram av Stockholm Resilience Center, kallat Patchwork. Samma byggnadsvolym – 100.000 kvm – koncentreras till norra delen av tomten. Därmed sparas en större del som grönstråk samtidigt som inramningen av Brunnsviken inte störs lika mycket. En konferens om hållbart byggande på denna plats hölls i Aula Magna den 29 oktober. Flera av förbundsstyrelsens ledamöter deltog i konferensen och yttrade sig, bl.a Lennart Tonell och Richard Murray. Dessförinnan uppvaktade Märtha Angert Lilliestråle och Richard Murray universitetets förvaltningsdirektör Ann-Caroline Nordström i samma ärenden. Förbundets och Haga-Brunnsvikens Vänners väsentligaste budskap är att byggnadsvolymer måste halveras.

Kyrka och likbod på Roslagstullsberget

Skanska vill riva en byggnad som tillhör Roslagstulls sjukhus och som tjänat som kyrka och likbod. Motiveringen är att huset är förfallet och angripet av hussvamp. Skanska har fått rivningstillstånd av stadsmuseet trots att byggnaderna är av mycket hög kulturminnesklass. Förbundet har protesterat, bl.a. vid uppvaktning av stadsbyggnadsborgarrådet Kristina Alvendal.

Botanhuset

Trots att detaljplan vunnit laga kraft har bygget ännu inte kommit igång, möjligen pga. medelsbrist hos Naturhistoriska Museet.

Svea artilleri

F.d. Swartlings ridskola (innefattande Generalstabens ridhus, som är ett byggnadsminne), Musikhögskolan och Statens Normalskola föreslogs rivas och ersättas av fr.a. ett mycket stort och kompakt bostadshus. Denna begäran avslag Riksantikvarieämbetet. Länsrätten har i år avvisat överklagandet från Akademiska Hus. Därmed är ärendet troligen avgjort. Margareta Cramér, Djurgårdens hembygdsförening och Bitte Liberg väckte år 2006 frågan om byggnadsminnesförklaring av f.d. Statens Normalskola och Musikhögskolan. Nya byggnadsförslag kommer med alla säkerhet att lanseras.

Husarviken

Förbundet har inte motsatt sig bebyggelse på den s.k. Gasverkstomten, söder om

Husarviken. Däremot har Förbundet konsekvent framhävt vikten av att bebyggelsen utformas på ett sätt som inte skadar kulturlandskapets värden och heller inte försämrar spridningsvägen över Hjorthagen. Naturskyddsföreningen i Stockholms län överklagade därför den första detaljplanen för vad som nu kallas Norra Djurgårdsstaden. Förbundet agerar ombud åt SNF. Överklagandet avvisades av länsstyrelsen. Under detta år har SNF och förbundet gått vidare och överklagat ärendet till regeringen, där ärendet nu ligger. Även den angränsande detaljplanen har SNF överklagat och förbundet varit ombud.

Utanför den tidigare planläggningen har Stockholms stad lanserat ett höghus med bostäder, som ska ersätta den stora gasklockan i stål.

Stadsvillor vid Kampementsbacken

Stockholms kommun planerade att bygga alldeles intill gränsen av nationalstadsparken – i den s.k. buffertzonen – ett antal s.k. stadsvillor – egentligen ganska stora hus med flera lägenheter – på den park- och naturmark som där finns. Denna mark är av stor betydelse för spridningen av växter och djur mellan Norra och Södra Djurgården. En bostadsrättsförening i området överklagade detaljplanen och i våras drog staden tillbaka förslaget. Förbundet har genom skrivelser och uppvaktningar motsatt sig förslaget.

Källhagens värdshus

Värdshuset fick för ett par år sedan göra en utbyggnad men har nu återkommit med begäran om ytterligare utbyggnad av hotellet. Förbundet har avvisat till denna begäran.

Ambassad i Nobelparken

Fastighetsverket planerar att upplåta Skogsinstitutet i Nobelparken till Israels ambassad. En ny detaljplan har tagits fram som möjliggör att byggnaden används som ambassad. Förbundet har i yttrande krävt att stark belysning, staket och barriärer uttryckligen inte ska tillåtas. Om dessa villkor är uppfyllda har Förbundet inget att erinra mot planen. Planen är överklagad av boende i närområdet.

Fanjunkarbostället på Kaknäs

Efter en ny anbudsrunda har fastighetskontorets förslag till ny arrendator antagits. Hunduddens träningscenter för hundar är en kommersiell verksamhet, som nu kommer att inhysas i Fanjunkarbostället. Komplikationer med parkering, konflikter med betesdjur och kopplingstvång för hundar i hela området kan komma att uppstå. Husen är nu mycket förfallna, men rustas nu upp under Stadsmuseets överinseende.

Husvagnscamping på hundudden

Stockholms stad önskar upplåta SS Vikingarnas båtuppläggningsplats för husvagnscamping på sommaren, när båtarna är i sjön. Båtklubben motsätter sig detta. Förbundet har instämt i båtklubbens synpunkter. Ärendet vilar f.n.

Södra Djurgården

Tennisstadion Djurgårdsbrunn

Ågarna till utomhusbanorna och klubbhuset vid Djurgårdsbrunn har lanserat förslag att bygga tre inomhushallar plus ett par utomhusbanor, en restaurang m.m. på den plats där de tre utomhusbanorna ligger idag samt angränsande mark som används av Stockholms stad för parkskötsel. Förbundet är inte sagt blankt nej till projektet, men har ansett att den anläggning som föreslagits är för stor, att samverka med Magasin 3 och företaget

Proventus, som också är engagerat i Judiska Teatern måste klaras ut för att Djurgårdsbrunnsområdet som helhet ska planeras på ett bra sätt.

Cirkus

Cirkus på Djurgården vill på sikt bygga ut en ”mindre scen, dock för 700 platser. Ingen detaljplan har ännu aktualiserats. Henrik Waldenström och Richard Murray besökte Cirkus tillsammans med representanter för Djurgårdens Hembygdsförening. De planer som presenterades inbegriper en rivning av en tidigare utbyggnad av Cirkus. Ett värdefullt träd måste tas ned, i övrigt görs inga ingrepp i park- eller naturmark. Hembygdsföreningen liksom förbundets representanter bedömde preliminärt att projektet skulle kunna genomföras.

Gröna Lund – ny åkattraktion framför Liljevalchs

Samrådsmöte har hållits under hösten 2009 i vilket Bitte Liberg och Lennart Tonell deltog. Förbundet har i svar på samrådsskrivelsen mycket skarpt avvisat förslaget. Det är för stort, förtar hela intrycket av Djurgården och Skansenberget och ramponerar den kulturhistoriska miljön. Det är dessutom helt förkastligt ur boendemiljösynpunkt. Stora åkattraktioner av detta slag hör inte hemma på Djurgården utan måste placeras utanför innerstaden. Förbundet cirkulerar ett brev med denna innebörd i syfte att erhålla underskrift av ett antal kända stockholmare.

Lindgården

Till den typiska djurgårdsbebyggelsen hör Lindgården. Det är den enda kvarvarande bebyggelsen från Stockholmsutställningen 1930. Dess utformning anknyter till Djurgårdens och Stockholms mest berömda värdshus Lusthusporten, även känt under namnet Blå Porten, som brann 1869. Det är just den sorts bebyggelse som gjort Djurgården älskat av stockholmare och tillresta. Trots en skamlös fastighetspekulation och vanvård i flera år, som har fått fortgå med Stockholms stads medverkan, är Lindgården fortfarande i ett sådant skick att den mycket väl kan renoveras. Stockholms stad fortsätter att medverka i grov fastighetspekulation, genom att ta fram en detaljplan för en tre gånger så stor byggnad, ett hotell. Utformningen av hotellet är helt främmande för djurgårdsmiljön. Förbundet har vid samrådsmöten, opinionsmöten och i remissvar avstyrkt detta och förordat en restaurering. Brevet om Gröna lund handlar också om Lindgården.

Föreningen Östermalm och Djurgårdens hembygdsförening ordnade i december 2009 ett opinionsmöte mot rivningen av Lindgården och Gröna Lunds planer vid vilket flera i förbundets styrelse deltog och yttrade sig.

Stockholms Sjögård - Skeppsholmen – Kastellholmen – Galärvarvet - Beckholmen - Djurgårdsvarvet

Under hösten har ett flertal byggnader på Djurgårdsvarvet restaurerats färdigt, bl.a Varvskontoret och en snickarverkstad. Mycket återstår dock, bl.a. ska kajerna göras om. Besöksslingan på Beckholmen invigdes i oktober 2009. Förbundet månar om täta kontakter med de föreningar som arbetar med detta område. Henrik Waldenström ingår i styrelsen i Beckholmens vänförening och i Stockholms Sjögård. Förbundet deltog i Skeppsholmsdagen (se ovan) som ordnas av Stockholms Sjögård. Fortfarande behövs en översiktlig planering av hela området.

Wasamuseet

En tillbyggnad av Wasa-museet presenterades för ett par år sedan. Förbundet kritiserade då

den mycket dominerande utformningen invid Wasa-museet och framför Nordiska museet. Ett nytt förslag presenterade våren 2009, vilket förbundet har ansett vara godtagbart. Det underordnar sig de båda andra byggnaderna. I förslaget ingår också att ordna angöringen till museet på ett bättre sätt, samt att ge Galärvarvsparken ett lyft.

Parkeringshus i Galärvarvsparken

Planerna på ett p-hus i Galärvarvsparken är skrinlagda. P-platsen ska istället användas för bussar med turister som ska till Wasamuseet och Junibacken.

Biltrafik på Södra Djurgården

I många år har Djurgårdens Hembygdsförening, förbundet och andra organisationer verkat för att bommen vid Biologiska Museet ska flyttas till Djurgårdsbron vid infarten från Strandvägen. Under året har Stockholms stads politiker försäkrat att saken var klar. Sent i höstas gjordes ett försök att med vägvisning förmå bilister utan tillstånd att passera bommen vid Biologiska museet att inte köra in över Djurgårdsbron.

Östlig förbindelse

Reservatet för Österleden ligger kvar i Stockholms fördjupade översiktsplan. Förbundet har avvisat Österleden i sitt remissvar på förslaget till ny översiktsplan för Stockholm liksom i remissvar på RUF2010.

Övrigt

Stora evenemang i parken

En rockkonsert hölls i på försommaren vid Stora Skuggan. Tunga lastbilar körde sönder gräsytor, ekar beskars för att de skulle komma fram, ljudnivån var mycket hög, vilket med alla sannolikhet störde djurlivet – förutom att många människor tyckte detta var obehagligt. Förbundet har begärt en grundlig utvärdering av arrangemanget.

En hästpolotävling hölls hösten 2009 på gräsytor öster om Arrheniuslaboratoriet. Arrangemanget förefaller ej ha skadat gräsytor och bedöms av förbundet att ha varit ett passande inslag i parken.

Skuruparken

Ett stort antal föreningar har i ett öppet brev till Nackapolitikerna protesterat mot en tilltänkt exploatering av Skuruparken. Skuruparken ligger på Nackalands söder om Skurubron och är ursprungligen planerad som en engelsk park. Den är nu igenvuxen, men skulle kunna restaureras. Förbundet har stött skrivelsen till Nackapolitikerna, som hösten 2009 beslutade göra parken till naturreservat. Slutliga beslut återstår att fatta.

Framtiden

Under det kommande året kommer bl.a. dessa ärenden att kräva mycket arbete av styrelsen:

- Norra Djurgårdsstaden – ev. måste ärendet föras till regeringsrätten
- Albano – förhoppningen är att det ska gå att föra en konstruktiv dialog med Akademiska Hus
- Bellevueparken – att skadorna begränsas och att ett bra restaureringsprogram antas
- Att stoppa rivningen av Lindgården och Gröna Lunds nya åkattraktion
- Internationell konferens – att söka och att få anslag för att planera konferensen
- Nationalstadsparksrådet: planering av program för utveckling av parken

Stockholm 2010-01-30

STYRELSEN

Richard Murray, Märtha Angert Lilliestråle, Lars-Gunnar Bråvander, Joanna Cornelius,
Johan von Garrelts, Elisabeth Hedin, Bitte Liberg, Anne Murray, Bengt Rundquist,
Gunilla Sterner Kumm, Lennart Tonell, Henrik Waldenström, Anders Widell